

Hašek, Vladimír; Měřínský, Zdeněk

5. celoštátne sympóziu "Archeológia, geofyzika, archeometrie", Nové Vozokany 1986

Archaeologia historica. 1987, vol. 12, iss. [1], pp. 425-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/139723>

Access Date: 28. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

středověkého Holzheimu nebyla dosud plně zformována půdorysná osnova tzv. franského dvora. i když se jí nálezy již silně přibližují. Kolokvia pořádaná v AÚ ČSAV budou neperiodicky pokračovat i v příštím roce. Předběžně jsou uvažována témata související s počátky evropských středověkých měst a několik témat zaměřených na problematiku kritiky vypovídacích možností archeologických pramenů z období středověku, vhodných pro řešení problematiky starších českých dějin.

Z. S.

5. celoštátní sympóziu „Archeológia, geofyzika, archeometrie“, Nové Vozokany 1986

Sympozium pořádané AÚ SAV v Nitře, Slovenskou archeologickou spoločnosťou pri SAV a Interdisciplinárnou racionalizačnou brigádou pre uplatnenie geofyzikálnych a datovacích metód v archeológii se konalo ve dnech 14.—17. 4. 1986 v Nových Vozokanech u Nitry a navázalo na čtyři úspěšná podobná setkání konané v Praze (1973), Nových Vozokanech (1976), Petrově nad Desnou (1979) a Liblicích (1982).

Zasedání otevřel akademik B. Chropovský, který ve svém vystoupení zdůraznil, že další rozvoj archeologie je ve velké míře závislý právě na spolupráci s přírodovědnými a technickými disciplínami. Prvý den jednání odezněly souhrnné referáty, jež podaly přehled o výsledcích spolupráce archeologů s geofyziky i dalšími přírodovědnými a technickými obory na území Čech, Moravy a Slovenska. Souhrnný referát za českou IRB podali dr. V. Bárta, doc. ing. F. Marek, CSc. a dr. E. Pleslová-Štiková, CSc. Mimo jiné se v něm výše uvedení badatelé zmiňovali o geofyzikálních měřeních v Roztokách u Prahy (časně slovanské osídlení), na hradisku Budeč (okr. Kladno) a na zaniklé středověké tržní vsi ze 13. století v poloze „Staré Mýto“ u Tisové (okr. Ústí nad Orlicí). Na tento referát navázali dr. M. Richter, CSc. a doc. ing. F. Marek, CSc., s příspěvkem nazvaným „Cíl a výsledky velkoplošných magnetických výzkumů vybraných archeologických lokalit z Čech“ a pak další referáty, z nichž dr. V. Bárta, dr. T. Durdík, CSc. a V. Čechlín seznámili přítomné s cílem a výsledky geofyzikálního výzkumu v areálu hradu v Jindřichově Hradci, dr. V. Bárta s dr. A. Maškovou a dr. J. Richterovou s geofyzikálními výzkumy na slovanském hradisku v Praze-Vinoři, kde se snad podařilo zjistit polohu možné sakrální architektury a komunikace, dr. O. Levý, dr. P. Čepela, ing. Zaw-Win a dr. E. Černá referovali o magnetometrickém výzkumu sklářských pecí ze 2. poloviny 14. až počátku 15. století v Krušných Horách a dr. V. Bárta s dr. T. Durdíkem, CSc., porovnali výsledky geofyzikálního měření na Křivoklátě v místech tzv. manského domu se zjištěními následných archeologických objevů.

Souhrnný referát o výsledcích aplikace geofyzikálních metod na Slovensku přednesli dr. V. Gajdoš, CSc. a dr. J. Tirpák, CSc. Ze středověkých lokalit byla na Slovensku prováděna měření na hradě Sereď (okr. Galanta) a kostele v Olsnavě na Spiši. Dále byly experimentálně ověřovány možnosti dohledávání numismatického materiálu v místech nálezů pokladů. Výsledky činnosti moravské IRB pro geofyziku v archeologii shrnuli dr. V. Hašek, CSc. a dr. Z. Měřínský v referátu „Podíl geofyziky při archeologických výzkumech na Moravě v letech 1983—85“. Jeho součástí byla i zjištění geofyzikální prospekce a následných archeologických ověření na velkomoravských hradištích Mikulčice

(okr. Hodonín), Pohansko u Břeclavi a Strachotín „Petrova louka“ (obě okr. Břeclav), pohřebiště v Prušánkách (okr. Hodonín), z vrcholného středověku hrady Rokštejn a zámek, původně hrad, v Brtnici (obě lokality okr. Jihlava) a zaniklá ves Bystřec u Jedovnic (okr. Blansko).

Další jednání již probíhalo ve dvou sekcích, z nichž jedna byla zaměřena na vlastní geofyzikální práce a druhá na problematiku ostatních přírodovědných a technických disciplín. Z referátů a sdělení zde proslovených vybíráme informaci dr. L. Pága o podílu dalších přírodovědných metod na činnosti IRB při ČSAV v Brně, příspěvek ing. M. Báalka, dr. V. Haška, CSc., dr. V. Ondruše a dr. K. Segetha, CSc., nazvaný „Kombinace leteckého průzkumu a geofyzikálních metod při archeologickém výzkumu na jižní Moravě“ přičemž podobnou tematikou se zabýval ve svém vystoupení nazvaném „Současný stav letecké prospekce na Moravě“ ing. M. Bálek znovu. Některým aspektům geofyzikální prospekce a archeologických výzkumů v EAR byl věnován referát dr. V. Haška, CSc. a dr. K. Preusse, CSc. „Nové archeologické poznatky a geofyzikální interpretace v prostoru Raneferefova zádušního chrámu u Abusíru“, kde se pomocí geofyziky podařilo jak lokalizovat, tak i charakterizovat rozsáhlý stavební komplex zádušního chrámu z 5. dynastie Staré říše. Větší blok přednášek se soustředil i na problematiku petroarcheologie. Slovanského období se týkal referát akademika B. Chropovského a dr. L. Illákové, zaměřený na analýzy kamenných artefaktů ze slovanských sídlišť v Nitře, a ing. L. Husák spolu s dr. D. Bialekovou, CSc., hovořili o petrarcheologických analýzách žernovů z hradiska Pobedim u Piešťan.

Celé čtyřdenní zasedání přispělo k získání uceleného přehledu o výsledcích geofyzikální prospekce pro účely archeologického výzkumu za období posledních tří let od konání 4. celostátního symposia Geofyzika a archeologie v roce 1982 v Liblicích u Mělníka i k prohloubení znalostí o možnostech aplikace různých geofyzikálních i dalších přírodovědných a technických metod a expertíz v rámci všestranného a komplexního pohledu na studovanou archeologickou problematiku. Péčí AÚ SAV v Nitře, který se též velmi dobře zhostil úlohy hlavního organizátora symposia, bude také vydán z proslovených referátů sborník.

VLADIMÍR HAŠEK—ZDENĚK MĚŘÍNSKÝ